

Література:

1. Іваненко І. В., Гордійчук С. В. Формування загальних компетентностей у здобувачів медичної освіти. *Педагогічні науки: теорія і практика*. 2021. № 3. С. 154–159. DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5622-2021-3-21>

2. Коляда Н., Кравченко О. Практичний досвід формування «Soft Skills» в умовах закладу вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. № 3 (27). С. 137–145.

3. Ряднова В. В., Безег, Н. М., Безкоровайна І. М., Пера-Васильченко А. В., Стебловська І. С., Воскресенська Л. К. Формування й розвиток «Soft skills» у студентів медичних закладів вищої освіти як важлива складова їх успішної самореалізації. *Реалії, проблеми та перспективи вищої медичної освіти* : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, м. Полтава, 25 березня 2021 р. Полтава, 2021. С. 223–224. <https://repository.pdmu.edu.ua/handle/123456789/16067>

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-522-1-99>

ЛІНГВОДИДАКТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Жиркова М. П.

викладач вищої категорії, завідувач відділення

Відокремлений структурний підрозділ

“Фаховий коледж харчових технологій та підприємництва

Дніпровського державного технічного університету”

м. Кам'янське, Дніпропетровська область, Україна

Продуктивність і ефективність сучасного модернізованого заняття української мови залежить від правильно обраного, спроектованого і зреалізованого лінгводидактичного інструментарію, що є невід'ємною частиною технології занять української мови і покликаний відповідно до певної навчальної теми процесуально забезпечити її реалізацію в конкретних педагогічних умовах серед реального контингенту здобувачів освіти.

Сучасна освітня процедура навчання вимагає перегляду організації навчально-виховного процесу на заняттях української мови, головною метою якого є розвиток особистості студента. Набуває особливої

актуальності стимулювання рецептивної й продуктивної мовленнєвої діяльності здобувачів освіти, спонукання їх до виконання комунікативних завдань, що є важливою умовою та необхідним компонентом процесу праці, пізнання й орієнтації людини у світі. Провідне місце в процесі вивчення української мови посідають методи навчання, що зумовлює особливу увагу педагогів і лінгводидактів до цієї лінгводидактичної категорії. «Зміст занять з мови, їх ефективність значною мірою забезпечується оптимальним застосуванням навчальних методів», – впевнено пише О. Біляєв [2, с. 74]

У вітчизняній лінгводидактиці найбільш обґрунтованою й широко вживаною є класифікація методів навчання за способом взаємодії викладача й студента на занятті, до якої належать зв'язний виклад матеріалу викладачем (розповідь), бесіда, спостереження над мовою, робота з підручником, метод вправ (роботи О. Біляєва, Л. Рожило, В. Мельничайка, М. Пентилюк та ін).

Останнє десятиліття демонструється змінами змісту навчання, а відтак і трансформацією форм та методів. Саме тому активізувалося термінологічне висловлювання «інтерактивні методи». Поняття інтерактивність нині широко опановується педагогікою, методиками, до того ж не лише в галузі комп'ютерного навчання, а й у процесі організації навчання. Узагальнюючи наукові студії з цієї проблеми, стверджуємо, що інтерактивні методи навчання на уроках української мови – це способи міжособистісної взаємодії в режимі викладач – студент, студент – викладач, студент – студент, що забезпечують реалізацію мети й завдань заняття.

Інтерактивними можна назвати ті методи, які стимулюють здобувачів освіти до міжособистісної взаємодії, забезпечують їхню активну участь у навчальному процесі, занурення студентів у спілкування. Отже, провідною якістю інтерактивних методів навчання є їхня здатність забезпечувати активність студентів, що позитивно впливає на процес засвоєння навчального матеріалу. Така позиція характеризує наукові пошуки сучасних дослідників інтерактивних методів навчання О. Пометун, Л. Пироженко, які вважають, що сутність інтерактивних методів навчання полягає в організації навчального процесу таким чином, щоб практично всі здобувачі освіти були залученими до процесу пізнання, мали змогу дискутувати з приводу того, що знають і думають [3, с. 137].

Спільна діяльність студентів у процесі пізнання, засвоєння навчального матеріалу означає, що кожен робить свій особистий внесок, відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності, причому в атмосфері доброзичливості й взаємної підтримки, що дозволяє не лише одержувати нові знання, а розвиває пізнавальну діяльність.

Таким чином, використання інтерактивних методів навчання сприяє розвиткові комунікативних умінь і навичок студентів, їхньої пізнавальної

діяльності, установленню емоційних контактів між учасниками навчально-виховного процесу. Важливими для організації навчального процесу є інтерактивні методи навчання, визначені А. Балаєвим [1, с. 97]. Учений приділяє значну увагу інтерактивним імітаційним методам (розігрування ролей, ігрове проектування, навчальні (ділові) ігри, оскільки вони сприяють, з одного боку, поглибленню та вдосконаленню знань, а з іншого – імітації індивідуальної й колективної мовленнєвої діяльності. Дослідник зазначає, що інтерактивні методи навчання сприяють розвиткові пізнавальної й розумової діяльності здобувачів освіти, зумовлюють їхній інтерес до матеріалу, що вивчається, забезпечують високий ступінь спонукальної активності [1, с. 124].

Інтерактивна діяльність на заняттях української мови припускає організацію й розвиток діалогового, полілогового спілкування, що веде до взаєморозуміння, взаємодії, до спільного вирішення проблем. Під час діалогового навчання студенти вчаться критично мислити, вирішувати складні проблеми на основі аналізу обставин і відповідної інформації, зважувати альтернативні думки, ухвалювати продумані рішення, брати участь у дискусіях, спілкуватися з іншими людьми. Для цього на заняттях організується індивідуальна, групова робота, застосовуються дослідницькі проекти, рольові ігри, відбувається робота зі словниками та іншими джерелами інформації, використовуються творчі роботи.

Своєрідною рисою інтерактивних методів навчання є використання власного досвіду здобувачами освіти під час розв'язання проблемних питань.

Студентам надається максимальна свобода розумової діяльності в побудові логічних висновків. Це зумовлено потребою самостійно розв'язувати складні проблеми, звільняючи їх від традиційної ролі спостерігача в навчальному процесі.

На основі узагальнення лінгводидактичних студій виділяємо основні ознаки інтерактивних методів навчання української мови: інтерактивні методи – один із провідних засобів навчання української мови на сучасному

етапі; інтерактивні методи мають значні можливості для формування мовної, мовленнєвої, соціокультурної, комунікативної компетенцій здобувачів освіти; ці методи стимулюють самостійність і креативність студентів в опануванні, узагальненні й систематизації теоретичних знань здобувачів освіти.

Література:

1. Беляєв О. М. Сучасний урок української мови. О. М. Беляєв. К. : Рад. шк., 1981. 176 с.

2. Біляєв О. Українська мова: підручник для 10–11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів О. М. Біляєв, Л. М. Симоненкова, Л. В. Скура-тівський, Г. Т. Шелехова. К. : Освіта, 2004. 384 с.

3. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посіб. О. І. Пометун, Л. В. Пироженко ; за ред. О. І. Пометун. К. : Вид-во А.С.К., 2004. 192 с.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-522-1-100>

OPEN EDUCATIONAL RESOURCES AND DIGITAL TECHNOLOGIES: TRANSFORMING LANGUAGE LEARNING IN HIGHER EDUCATION

Zhukevych I. P.

*Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
National Technical University of Ukraine
"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"
Kyiv, Ukraine*

The digital transformation of education has significantly changed language learning methodologies in higher education. Open Educational Resources (OER) and digital content have emerged as powerful tools that enhance accessibility, engagement, and effectiveness in language acquisition. Recent studies show notable shifts in how digital resources support language learning. For instance, the researchers Smith, J., Brown, A. and Davis, M. [3] found that the integration of OER in university language programs has resulted in a 35% increase in student engagement compared to traditional methods. Digital platforms enable immediate feedback, personalized learning paths, and authentic language exposure. The research by Johnson and Martinez [2] indicates that universities incorporating OER into their language courses report cost reductions for students, increased accessibility to learning materials, enhanced flexibility in curriculum design, and improved learning outcomes. Furthermore, mobile applications and adaptive learning technologies have become essential in language education. Studies reveal that 78% of university students regularly use language learning apps to supplement their formal instruction [1]. Recent advancements in virtual reality (VR) technology have opened up new possibilities for immersive language learning experiences. Universities that have implemented VR-based language labs report increased student motivation and improved speaking confidence [4]. Additionally, AI-powered language learning